S 116/02-2125/02 V Brně dne 17. června 2002

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže ve správním řízení č.j. S 116/02, zahájeném dne 16.5.2002 podle § 18 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), v platném znění, a § 15 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, v souladu s § 21 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, na návrh účastníka řízení, jímž je společnost Microsoft Corporation, se sídlem One Microsoft Way, Redmond, Washington 98052-6399, USA, ve správním řízení zastoupená Mgr. Danielem Čekalem, advokátem, se sídlem v Linklaters, v.o.s., Na Příkopě 19, Praha 1, na základě plné moci ze dne 9.5.2002, ve věci povolení spojení soutěžitelů ve smyslu § 12 a násl. zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, vydává toto

r o z h o d n u t í :

Spojení soutěžitelů Microsoft Corporation, se sídlem One Microsoft Way, Redmond, Washington 98052-6399, USA, a Navision A/S, se sídlem Frydenlunds Alle 6, DK-2950 Vadbaek, Dánsko, ke kterému dochází dle § 12 odst. 3 písm. a) zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, na základě Smlouvy o společnosti uzavřené mezi společnostmi Navision A/S a Microsoft Corporation, Smlouvy o podmínečné koupi akcií uzavřené mezi osmi hlavními akcionáři společnosti Navision A/S a společností Microsoft Corporation, a dále na základě veřejné nabídky na koupi a výměnu akcií učiněné akcionářům společnosti Navision A/S společností Microsoft Corporation, v jejichž důsledku získá společnost Microsoft Corporation nejméně 90 % akcií společnosti Navision A/S, se dle § 16 odst. 2 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže,

p o v o l u j e.

O d ů v o d n ě n í :

Při posuzování spojení soutěžitelů vycházel Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „Úřad“) zejména z návrhu na povolení spojení, dotazníku k povolení spojení, smluv zakládajících spojení, výpisů z obchodního rejstříku a informací o spojovaných společnostech.

Skutečnost, že se Úřad spojením zabývá, byla uveřejněna v Obchodním věstníku č. 23/02 ze dne 5.6.2002. Ve stanovené lhůtě 5 dnů pro podání případných připomínek, ani později, Úřad žádnou připomínku k uvedenému spojení soutěžitelů neobdržel.

Ve smyslu ustanovení § 33 odst. 2 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (dále jen „správní řád“), Úřad umožnil, aby se zástupce účastníka správního řízení před vydáním rozhodnutí vyjádřil k podkladu pro rozhodnutí a ke způsobu jeho zjištění.

Notifikační podmínky

Ke spojení soutěžitelů dochází ve smyslu § 12 odst. 3 písm a) zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže (dále jen „zákon“), na základě Smlouvy o společnosti uzavřené mezi společnostmi Navision A/S, se sídlem Frydenlunds Alle 6, DK-2950 Vadbaek, Dánsko (dále jen „Navision“), a Microsoft Corporation, se sídlem One Microsoft Way, Redmond, Washington 98052-6399, USA (dále jen „Microsoft“), Smlouvy o podmínečné koupi akcií uzavřené mezi společnosti Microsoft a osmi hlavními akcionáři společnosti Navision, kteří vlastní 56,4 % hlasovacích práv ve společnosti Navision, a dále na základě veřejné nabídky na koupi a výměnu akcií učiněné akcionářům společnosti Navision společností Microsoft, v jejichž důsledku získá společnost Microsoft nejméně 90 % akcií, a tím i přímou kontrolu ve společnosti Navision.

Microsoft je akciovou společností, jejíž akcie jsou vlastněny velkým množstvím akcionářů, z nichž žádný nevykonává nad společností kontrolu. Microsoft vyvíjí, vyrábí a poskytuje licence pro širokou škálu softwarových produktů včetně operačních systémů pro servery, osobní počítač, inteligentní zařízení, serverové aplikace pro prostředí klient/sever, aplikace pro zjišťování produktivity, nástroje pro vývoj software a spotřebitelský software. V oblasti internetu nabízí Microsoft síť internetových produktů a služeb. Microsoft rovněž prodává technické vybavení, poskytuje poradenské služby, provádí certifikace systémových integrátorů a vývojářů. V České republice je společnost Microsoft zastoupena stoprocentně vlastněnou dceřinou společností MICROSOFT s.r.o. Společnost Microsoft měla celosvětový čistý obrat za poslední účetní období vyšší než 5 miliard Kč.

Navision je akciovou společností, jejímž předmětem podnikání je vývoj, marketing a poskytování licencí pro integrovaná softwarová řešení na bázi standardních aplikací pro podniky. Akcie společnosti Navision jsou vlastněny velkým množstvím akcionářů, z nichž žádný společnost nekontroluje. Devět hlavních akcionářů vlastní 57,5 % akcií, zbylých 42,5 % vlastní ostatní drobní akcionáři. Společnost Microsoft by měla navrhovaným spojením získat nejméně 90 % akcií. V České republice má společnost Navision jednu dceřinou společnost, a to Navision Česká republika, s.r.o. Společnost Navision dosáhla za poslední účetní období celosvětového čistého obratu vyššího než ….. Kč.

Celkový celosvětový čistý obrat všech spojovaných soutěžitelů za poslední účetní období přesahuje hranici stanovenou v § 13 písm. a) zákona, je tedy splněna notifikační podmínka dle tohoto ustanovení a spojení soutěžitelů Microsoft a Navision podléhá povolení Úřadu.

Dopady spojení

Aktivity společnosti Navision se soustřeďují výhradně na vývoj, marketing a poskytování licencí na software na bázi standardních podnikových aplikací. Její hlavní softwarové produkty jsou: Navision Axapta, Navision Attain, Navision Financials a Navision XAL. Společnost Microsoft působí ve stejné oblasti prostřednictvím své dceřiné společnosti Great Plains Software Inc. (dále jen „Great Plains“), tato společnost se zabývá vývojem, prodejem a poskytováním licencí na software na bázi standardních podnikových aplikací pod označením „Microsoft Great Plains“ a jejími hlavními produkty jsou softwarové balíky eEnterprise, Solomon, Dynamics a Small Business Manager.

Trhem, na kterém dochází k překrytí aktivit spojujících se soutěžitelů je **trh standardních softwarových aplikací určených pro podnikové využití**. Obdobně vymezila věcně relevantní trh i Evropská komise v případech *Deutsche Telekom/SAP-S (případ č. IV/M.705)* a *SAP/Heidelberger (případ č. COMP/M.1114)*. Softwarové produkty společností Navision a Microsoft na uvedeném trhu, např. Navision Axapta, Navision XAL, bývají označovány jako produkty ERP. Z věcného hlediska je tedy možné vymezit relevantní trh pro účely tohoto rozhodnutí jako **trh ERP systémů**. Software typu ERP (enterprise resource planning) představuje komplexní řešení pro řízení podniků v podobě informačních systémů. Jde o celou řadu navzájem propojených softwarových modulů, které pomáhají podnikům spravovat klíčové části jejich podnikání, tzn. finanční správu, účetnictví, kalkulace, fakturování, plánování výroby, výrobních zdrojů, řízení znalostí a projektů, řízení vztahů se zákazníky (software typu CRM), řízení lidských zdrojů, řízení logistických řetězců (software typu SCM), elektronické obchodování (software typu business-to-business nebo business-to-consumer) atd. Systémy ERP umožňují nakupovat jednotlivé moduly postupně dle potřeb zákazníka, a to i od různých výrobců.

Společnosti Microsoft a Navision nabízí své produkty zejména malým a středním podnikům, vedle toho mají však i mnoho velkých podnikových zákazníků. Jednotliví dodavatelé systémů ERP se v minulosti specializovali na určité segmenty trhu dle velikosti podniků (klientů), v současnosti je běžné nabízet komplexní nabídku s důrazem na individuální přístup k jednotlivým zákazníkům. Rozdíly mezi jednotlivými segmenty trhu se tak minimalizují. Také Evropská komise konstatovala, např. v případě *IBM/Informix (případ č. IV/M.2460)*, bezdůvodnost rozlišení relevantních trhů dle velikosti konečných zákazníků softwarových aplikací označených jako informační systémy podnikového řízení, neboť všichni výrobci a dodavatelé uvedených systémů jsou v současnosti schopni poskytovat své produkty všem zájemcům bez ohledu na jejich velikost.

Z časového hlediska se jedná o **trh trvalý**, charakterizovaný pravidelnými dodávkami (službami) po celý kalendářní rok, nepodléhající významným výkyvům. Geograficky je trh obecně uváděn jako celosvětový, a to především s hledem na nízké náklady importu/exportu a přizpůsobitelnost produktů (z hlediska jazykových a regulačních požadavků), v kterékoli části světa. Společnost Navision realizuje přibližně 80 % svého obratu prodejem softwarových produktů zákazníkům v Evropě; společnost Microsoft je prostřednictvím své dceřiné

společnosti Great Plains naopak činná především v USA. Evropská komise v případě *Thomson-CSF/Teneo/Indra (případ č.IV/M.620)* deklarovala, že geografický trh pro IT softwarové produkty může být trh širší než národní, s ohledem na dopady konkrétního spojení však Evropská komise geografický trh vymezila v rámci Evropského hospodářského prostoru. Ve smyslu ustanovení § 1 zákona o ochraně hospodářské soutěže je **geografický trh** pro posuzované spojení soutěžitelů Úřadem vymezen **územím České republiky**.

Podíly spojujících se soutěžitelů byly zjištěny na základě odhadů celkového obratu na relevantním trhu a obratu jednotlivých soutěžitelů, které vycházejí z údajů společností zabývajících se průzkumem a analýzou trhu, jako Gartner Inc a IDC. Konkrétní tržní podíly pro Českou republiku jsou čerpány především ze zprávy společnosti IDC „Trh podnikových aplikací v České republice v letech 2000-2005“. Podle této zprávy a dalších zjištěných údajů je na relevantním trhu ERP systémů v ČR podíl společnosti Navision nižší než … % a podíl společnosti Microsoft také výrazně pod hranicí … %. To znamená, že předmětným spojením dojde k navýšení tržního podílu spojujících se subjektů na necelé … % na relevantním trhu. Pokud by však byl zahrnut také obrat společnosti Navision z prodeje produktu Navision Financials, který představuje plně integrované řešení pro finanční management, výrobu, eCommerce, distribuci a řízení zákaznických vztahů, a je do určité míry zastupitelný s ERP produkty – Navision Axapta a Navision XAL – mohl by dosáhnout podíl společnosti Navision na relevantním trhu až hodnoty nad … %.

Trh se softwarovými produkty obecně, tedy i trh ERP systémů, se v České republice, i v celosvětovém měřítku, vyznačuje roztříštěností mezi velké množství soutěžitelů a vysokým stupněm konkurence. Je také typický širokou zastupitelností na straně nabídky mezi různými softwarovými produkty a vysokým tempem technologických změn, což dále zvyšuje konkurenčnost prostředí. V Evropě má na trhu ERP systému jednoznačně vedoucí postavení německá společnosti SAP AG, jejíž podíl na prodejích je přibližně … % z hlediska evropského trhu a přibližně … % z hlediska trhu ČR. Společnost SAP AG je v České republice zastoupena prostřednictvím dceřiné společnosti SAP ČR, spol. s r.o. Mezi další významné dodavatele ERP systémů patří kanadská společnost GeacComputer Ltd., zastoupená v ČR společností Geac Enterprise Solution, s.r.o. Tržní podíl skupiny Geac v ČR se pohybuje kolem … %. Třetím největším soutěžitelem na trhu ERP systémů v ČR je americká společnost Oracle Corporation, v ČR zastoupená prostřednictvím společnosti Oracle Czech s.r.o. Podíl této skupiny je na evropském trhu cca … % a v rámci ČR potom cca … %. Dále působí na posuzovaném relevantním trhu v ČR velké množství dodavatelů ERP systémů, např. QAD Inc., Exact Software, obě s podílem cca … %, a dalších, jejichž podíl je ve srovnání s výše uvedenými podíly nízký.

Z hlediska budoucího vývoje na relevantním trhu je možné uvést, že v Evropě působí přibližně 40 dodavatelů ERP systémů, kteří ještě nejsou všichni zastoupeni se svými produkty v České republice. Většina z nich je však v natolik dobrém výchozím postavení, aby mohla využít nové příležitosti na českém trhu, aniž by jí bránily významné překážky vstupu na trh.

Vzhledem k uvedeným skutečnostem a s přihlédnutím k tomu, že tržní podíly spojujících se soutěžitelů jsou na relevantním trhu České republiky velmi nízké, dospěl Úřad k názoru, že posuzované spojení nezvýší tržní sílu spojujících se soutěžitelů natolik, aby jim umožňovala chovat se nezávisle na jiných soutěžitelích nebo spotřebitelích. Tržní podíly Nedojde tedy ke vzniku dominantního postavení, které by mělo za následek podstatné narušení hospodářské soutěže v České republice.

Pro naplnění podmínky, uvedené v § 16 odst. 2 věta třetí zákona o ochraně hospodářské soutěže Úřad rozhodl o tom, že navrhované spojení soutěžitelů povoluje a ve stanovené lhůtě toto rozhodnutí vydává.

Poučení o opravném prostředku

Ve smyslu ustanovení § 61 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), lze proti tomuto rozhodnutí podat do 15 dnů od jeho doručení rozklad předsedovi Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, a to prostřednictvím Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže – odboru fúzí. Včas podaný rozklad má odkladný účinek.

Ing. Vladimír Stankov, CSc.
vrchní ředitel

Rozhodnutí obdrží:
Mgr. Daniel Čekal, advokát
Linklaters, v.o.s.
Palác Myslbek
Na Příkopě 19
117 19 Praha 1

Právní moc: 4.7.2002